

The background features a dark blue gradient with faint, light-colored technical diagrams. On the left side, there is a large circular scale with numerical markings from 140 to 260 in increments of 10. Several circular diagrams with arrows and partial arcs are scattered across the background, suggesting a technical or scientific theme.

DILEMMAN OCH UTMANINGAR I BARNEHAGEN – TEORI OCH PRAKTIK

INGRID PRAMLING SAMUELSSON

GÖTEBORGS UNIVERSITET

SPÄNNINGEN MELLAN SKOLFÖRBEREDELSE OCH ATT UTVECKLA EN PERSON

- Detta måste vi ta oss förbi genom nya sätt att se på barn och deras lärande
- Kulturell överföring av etablerade värden i samhällen, kunskapsformer och att utveckla individer som kan tänka på nytt och utveckla ny kunskap och i förlängning utveckla samhället
- Se förskolan som en balans mellan olika önskan och behov – och hur man utvecklar barns erfarenheter utöver den institutionella verksamheten i sig
- **Enligt den svenska läroplanen ska förskolan också förbereda för skolan**

BARNES DELAKTIGHET I RAMMEPLANEN (S 17)

- Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.
- DELAKTIGHET & INFLYTANDE

SPÄNNING MELLAN INDIVID OCH GRUPP

- En fråga om status som varje barn ska ha
- Hur barn görs deltagare i verksamhet och förändrar sitt deltagande över tid, snarare än vad det enskilda barnet vet eller får gehör för vid vissa tillfällen
- Det är kritiskt att inse att förskolan är en social arena där varje barn delvis har unika upplevelser med sig och tar med sig delvis unika erfarenheter från att delta i denna verksamhet

ATT ARBETA MED GRUPPEN SOM EN DIMENSION AV HÅLLBARHET

- Vad betyder delaktighet och hur får man alla att känna sig delaktiga
- Hur gör man delade beslut synliga
- Hur kan man prata med barn om individ och grupp
- I sin kritiska analys av begreppet medverkan har Kjøeholt & Winger ställt frågan hur stark fokusering på det individuella barnets rätt ska få ske på bekostnad av samvaro och andra kulturella värden. De lägger vikt på ett helhetligt och relationellt perspektiv, där rätten till omsorg och skydd inkluderas. De argumenterar för att ”barns rätt till medverkan och delaktighet måste förstås som mer än individens rätt att välja”

SPRÅK OCH KOMMUNIKATION – DET GEMENSAMMA

- Många länder har många språk – där man varit tvungna att finna ett gemensamt (Franska, Engelska)
- Många forskare oroliga för att barn inte får utbilda sig på sitt modersmål
- Detta ska ses i ljuset av att alla lyfter fram språk och kommunikation som avgörande för barns utveckling och lärande
- Finna nya vägar?
 - Det finns forskningsbevis för hur lekfullt formaterad ”översättningsverksamhet” underlättar en viktig språklig och meta lingvistisk medvetenhet hos barn
 - Att göra olikheter synliga

GRUNDLÄGGANDE BEGREPP

- **Undervisning**; att peka ut något för någon!
- **Didaktik**; lärare - barn- innehåll
- **Lärande**; Urskiljning, öka repertoaren, delaktighet (förändrat delaktighet) –en process
- **Lek** – en mångfald av dimensioner

PEDAGOGISKA/DIDAKTISKA STRÖMNINGAR (FRÖBEL,

MONTESSORI, WALDORF, KULTURELL-HISTORISK, HIGH/SCOPE, DEVELOPMENTALLY APPROPRIATE PRACTICE, (DAP)
REGGIO EMILIA)

- Alla utom DAP är utvecklade för **äldre förskolebarn**
- Övervägande utvecklats i Europa – kvinnorörelser
- **Filosofi** – endast DAP utvecklingspsykologi
- Lek ganska osynligt
- Från detaljerade mål till ingen läroplan alls
- Metaforer för barns lärande och lärarens roll; Naturlig-Kulturell; Individuell-Social; Receptiv-Proaktiv; Bygga på barns intresse - Göra barn intresserade av nya innehåll; Utveckling- Lärande; Här och Nu-Förutse framtida åtgärder (Ch 68 i International Handbook of Early Childhood Education. Eds. Fleer & van Oers, 2018)

PEDAGOGISKA/DIDAKTISKA UTMANINGAR

- Ta ställning till vad man menar med; Lärande, undervisning, lek och omsorg, och hur dessa är relaterade i teori och praktik – Helhetssyn?
- Att utveckla en ny pedagogik/didaktik där lärandets mekanism är lekens kärna
- (se Lekbaserad didaktik – att vidareutveckla förskoledidaktisk teoribildning i samverkan mellan forskare och förskollärare (Skolforskningsinstitutet/Niklas Pramling))

SLUTSATSER

- I stället för att återskapa ännu en dikotomi, det emellan barn-centrerad och lärarcentrerad tillvägagångssätt eller pedagogik, eller mellan lek och lärande **måste vi empiriskt studera hur ECEC-personal lyckas engagera barn i ömsesidiga utvecklingsaktiviteter.**
- Kritisk för policy i förskolan bör vara vikten av att skapa ömsesidigt engagerande och utvecklingsaktiviteter snarare än att följa intressen och initiativen för vissa barn. Sådana aktiviteter kan ta sin utgångspunkt i initiativ av enskilda barn, men för att bli förskole verksamhet måste de utvecklas på ett sätt som kan göra alla barn deltagare.
- Det finns en kritisk potential i utbildnings- och omsorgsinstitutioner för barn; De utgör de medel genom vilka vi kan utveckla den växande generationen och reformsamhället. Vi gör det genom att ge barn **omsorg och utmana och stödja barn för att öka deras repertoar av sätt att förstå världen.**